

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 20/9510

**Bedarbius
vežios sporto
klubo
transportas**

2 psl.

**Renkame
populiariausią
Anykščių
mediką**

4 psl.

NAUJAI ATIDARYTA
UKMERGĖS
VETERINARIJOS
KLINIKA

akeso

Diagnostika • Gydymas • Stacionaras
Rentgenas • Echoskopas • Lab. tyrimai • Kirpykla

Deltuvos g. 10B, | I-V (9.00-22.00) VI (8.00-18.00)
Tel.: 8-676-30232 | VII (9.00-16.00)

rievės

Robertas ALEKSIEJŪNAS:
„...namų rūsyje pastebiu
vis vieną kitą liuoksinčią var-
lę. Tik dabar pradėtu suvokti,
kokios vertybės gyvena
šalia. Jau daugel metų joms
suteikiame
pastogę.“

4 psl.

**Išleistas
Danguolės
Lingienės
poemos „Sapnų
traukinukas“
tęsinys**

8 psl.

šiuipynys

Kameros. UAB „Šerifai“ už 1 tūkst.313 Eur sumontuos vaizdo stebėjimo sistemą Anykščiuose, Gegužės g. 47. Sutarties dokumentuose skelbiama, kad UAB Anykščių komunalinis ūkis bus įrengta 3IP vaizdo stebėjimo kamerų sistema teritorijos stebėjimui.

Apdovanojimas. Kovo 10 dieną Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius Anykščių rajono visuomenės sveikatos biuro specialistui Domui Jaskūnui įteikė Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos apdovanojimą. Jis skirtas už sveikesnių bendruomenių kūrimą, sveiko gyvenimo vertybių puoselėjimą ikimokyklinėse ir bendrojo ugdymo įstaigose, už bendradarbiavimo iniciatyvą bei reikšmingą veiklą įgyvendinimą, vykdamas COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemones ekstremaliosios situacijos šalyje metu.

Prašymas. VŠĮ „Sveikatos oazė“ inicijavo kreipimąsi į Lietuvos Respublikos Ministrę pirmininkę Ingridą Šimonytę bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrus dėl baseinų veiklos atnaujinimo. „Mes, įstaigos darbuotojai, esame atsakingi ir suprantame esamą situaciją, tačiau mes taip pat tenkiname visuomeninį interesą, kuris skatina mūsų lankytojus stiprinti fizinę būklę bei imunitinę sistemą. Šie du veiksniai yra patys svarbiausi žmogui išlikti sveikam ir jaustis geros nuotaikos! Tai ar ne metas jau pradėti dirbti?“ - klausia iniciatoriai. Prie kreipimosi prisijungė ir daugiau baseinų.

Covid-19 valdymas - tarsi juodos katės gaudymas tamsiame kambaryje

Vyresnio amžiaus anykštėnai atsisako „AstraZeneca“ vakcinų nuo Covid -19, todėl besiskiepijančių eilė juda greitai. Tikėtina, kad kitą savaitę skiepyti bus pradėti 65-70 metų amžiaus grupės anykštėnai.

Anykščių rajono vicemeras, Ekstremaliųjų situacijų valdymo komisijos operacijų vadovas, socialdemokratas Dainius Žiogelis „Anykštai“ sakė, kad šalies Vyriausybės elgesys koordinuojant kovą su Covid-19 jam kelia pyktį. Iš savivaldybių reikalaujama suvaldyti situaciją, tačiau joms net nepateikiama objektyvi informacija.

Anykščiuose atidarytas vakcinacijos centras pasirengęs priimti kelis kartus daugiau anykštėnų nei dabar gaunama vakcinų, tačiau anykštėnai skiepijasi nenoriai.

Arūnas cigaretės nebeprašys

Benamio Arūno Makarovo kūną senosios ligoninės patalpose aptiko apsaugos firmos darbuotojai.

Anykščių rajono vicemeras, Ekstremaliųjų situacijų valdymo komisijos operacijų vadovas Dainius Žiogelis piktinosi netvarka valstybėje.

3 psl.

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Kovo 11-ąją, ketvirtadienį, 15 valandą Anykščiuose, Vilniaus gatvėje, senosios ligoninės patalpose, rastas vyro kūnas. Nustatyta, jog tai vienas iš Anykščių benamių, besisukiodavusių prie Vilniaus gatvės „Norfos“, 1974 m. gimęs Arūnas Makarovas.

Arūnas kartą per dieną manęs paprašydavo cigaretės. Turėjome lyg ir savotišką susitarimą, jog viena cigaretė yra norma, o antrosios prašymas jau būtų įkyrumas... Arūną „Anykštai“ kalbinome ir fotografavome vasario viduryje, per didžiuosius šalčius. („Išgyvena Sibiro sąlygomis“, Vidmantas ŠMIGELSKAS, „Anykšta“ 2021 02 13). Tiesa, tada daugiau kalbėjo ne Arūnas, o jo bičiulis Audrius, kuris pasakojo, kad abu jie ruošiasi nuomotis būstą ir baigti be-

namių „karjerą“.

A.Makarovas tada „Anykštai“ sakė, kad benamiu jis tapo po gaisro, kai ugnis pasiglemžė jo Kavarske turėtą namą. Aplink „Norfą“ besisukantys benamiu, panašu, bene daugiausiai užsidirba gražindami pirkėjų vežimėlius į prekybos centrą - jei žmogus leidžia benamiui nustumti vežimėlį atgal į parduotuvę, jis pasiima pirkėjo už vežimėlį paliktą 50 centų arba euro užstatą.

14 psl.

Nepriklausomybės dieną ventė važiuodami

Kovo-11-ąją, ketvirtadienį, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, VŠĮ „Patriotiški Lietuviai“ vienu metu - (14.00-16.00 val.) pakvietė visos Lietuvos gyventojus į vieningą ir patriotišką automobilių, papuoštų Lietuvos valstybės vėliavomis, parada.

Per Anykščius, Viešintas ir Svėdasus taip pat važiavo valstybinėmis vėliavomis papuoštų automobilių kolonos.

Važiutynių dalyvius pasitiko šventiškai nusiteikę anykštėnai.

Autoriaus nuotr.

Policijos lydima automobilių kolona startavo nuo Šeimyniškių piliakalnio, o šventinį maršrutą baigė prie „Bikuvos“ prekybos centro. Kolonoje važiavo apie 50 automobilių.

Pasak vienos iš važiutynių Anykščių rajone organizatorės, „Naujų vėjų bendruomenės“ pirmininkės, rajono tarybos narės liberalės Irmos Smalskienės, Anykščių rajono policijos komisariatas vairuotojams dovanojo ir Lietuvos vėliavos spalvų balionų.

I. Smalskienė kalbėjo, kad važiutynių dalyviai džiaugėsi gavę progą saugiai susirinkti į

būrį: „Labai smagus bendrumo, buvimo kartu jausmas“.

Į šį kvietimą sureagavo tik dvi seniūnijos - Svėdasų ir Viešintų. Po šiuos miestelius Kovo 11-ąją taip pat važinėjo automobilių kolonos.

Pasak Svėdasų seniūno Sauliaus Rasalo, svėdasiškiai sureagavo, kai tik buvo paskelbta žinia apie organizuojamas važiutynes. „Kas tik galėjo - tas ir važiavo. Aš kolonoje buvau vienuoliktas. Priminsiu, kad tai Arvydo Sabonio numeris“, - dėstė S. Rasalas.

Troškūnų seniūnijos seniūnas Rimantas Sereičikas „Anykš-

Per Anykščius Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną važiavo valstybine simbolika papuoštų automobilių kolona.

„Naujų vėjų“ bendruomenės nuotr.

ta“ sakė, jog širdimi ir troškūniečiai kovo 11-ąją buvo važiutynėse, tačiau pasirinko kitą, virtualųjį, šventimo formatą: „Mes sukūrėme fimuką, kuriame save ir kitus sveikiname su švente. Filmuke pristatėme 11 Troškūnų seniūnijoje

esančių lankytinų objektų“.

Šventės formatą padiktavo karantinas. Vengiant koronaviruso plitimo, masiniai renginiai Lietuvoje vis dar nerengiami, todėl 31-asis Lietuvos gimtadienis ir buvęs kitoks nei pirmieji trisdešimt.

Svėdasiškiai aktyviai dalyvavo važiutynėse.

Nuotrauka iš Svėdasų bibliotekos „Facebook“-o.

Bedarbius vežios sporto klubo transportas

Pas potencialius darbdavius dalis Anykščių rajono bedarbių iki šių metų pabaigos bus vežami sporto klubo „Jaros sauga“ transportu.

Anykščių rajono socialinių paslaugų centro direktorė Jolanta Pleškienė sakė, kad pavėžėjimo paslauga reikalinga 10-15 bedarbių.

Su šiuo sporto klubu šį mėnesį Anykščių rajono socialinių paslaugų centras pasirašė 9 tūkst. 800 Eur vertės pavėžėjimo paslaugų sutartį. Buvusio liberalo ir Anykščių rajono tarybos nario Arvydo Antanavičiaus įkurtam sporto klubui už vieną nuvažiuotą kilometrą bus mokama 70 ct.

Anykščių rajono socialinių paslaugų centro direktorė Jolanta Pleškienė „Anykštai“ pasakojo, kad nuo praėjusių metų vasaros centras vykdo Anykščių rajono savivaldybės užimtumo didinimo programą, skirtą užimtumo skatinimo ir motyva-

vimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims. Viena iš bedarbiams teikiamų paslaugų yra transporto organizavimas, todėl tokios paslaugos viešasis pirkimas ir buvo vykdomas.

„Konkurso sąlygas laimėjusi įmonė, šiuo atveju „Jaros sauga“, teiks transporto paslaugą pavežant ilgalaikius bedarbius į mokymus, grupines konsultacijas, vykstant pas galimus darbdavius ir kt. Poreikis pavėžėjimo paslaugai vienu metu yra 10-15 asmenų“, - sakė J. Pleškienė.

Anykščių socialinių paslaugų centras pilotinio projekto metu dirba su ilgalaikiais bedarbiais. Ilgalaikio bedarbio statusą turintiems asmenims paslaugas

organizuoja ir teikia nedirbantiems asmenų atveju vadybininkas.

Pernai šio projekto veiklose dalyvavo 65 Anykščių rajono gyventojai. Per 2020 metų liepos - gruodžio mėnesius, anot Anykščių rajono socialinių paslaugų centro direktorės J. Pleškienės, įsadarbino 8 asmenys, o 14 asmenų yra pasirengę grįžti į darbo rinką. Projekto išlaidos finansuotos iš valstybės tikslinės dotacijos lėšų.

Sporto klubas „Jaros sauga“ įkurtas 2013 metų birželio mėnesį. Skelbiama, kad jis vienija visus, mylinčius sveiką gyvenimo būdą, mėgstančius žaisti krepšinį ir futbolą. Rekvizitai.lt skelbia, kad šiam sporto klubui priklauso du automobiliai.

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

temidės svarstyklės

Smurtas. Kovo 11 dieną apie 22.25 val. Kurkliuose, namuose, vyras (g. 1976 m., nu-

statytas 2,08 prom. girtumas) smurtavo moters (g. 1973 m., nustatytas 2,09 prom. girtumas) atžvilgiu, sukėlė jai fizinį skausmą. Pradėtas ikiteisminis

tyrimas. Vyras sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Mirtis. Kovo 11 dieną apie

15.05 val. Anykščiuose, Viltiaus g., rastas vyro (g. 1974 m.) kūnas be akivaizdžių išorinių smurto žymių. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

spektras

Kompensavimas. Seime bus siekiama pakeisti vaistų kompensavimo tvarką, grąžinant anksčiau galiojusį lankstesnį jų kompensavimą, kuriuo bus siūloma šiek tiek tobulinti tvarką. 2019 metais įsigaliojo kompensuojamųjų vaistų skyrimo tvarka, pagal kurią pacientui pirmą kartą arba po pertraukos skyrus kompensuojamą vaistą, jam vaistinėje turi būti parduodamas pigiausias kompensuojamas vaistas. Tvarką kritikavo kai kurie pacientų organizacijų atstovai ir medikai.

Populiacija. Šį vasarį mirė per 3,7 tūkst. žmonių – penktadaliu daugiau, nei pernai tą patį mėnesį. Pernai tuo pačiu metu fiksuotos 3085 mirtys. Taip pat šiemet vasarį buvo dešimtadaliu mažiau gimusiųjų – 1624, pernai vasarį registruoti 1808 naujagimiai. Bendrai Lietuvoje gyventojų pastarąjį mėnesį sumažėjo maždaug 2,1 tūkst.: vasario pradžioje jų buvo 2 792 155 kovo pradžioje – 2 790 044.

Dyzelinas. Dauguma Lietuvos degalinių šią žiemą pardavinėjo dyzeliną su HVO biopriedu, kurio gamybai naudojamas palmių aliejus, ir šį faktą žinojo kas dešimtas vairuotojas. Per dvejus metus palmių aliejaus naudojimą degaluose smerkiančių gyventojų padaugėjo beveik trigubai – nuo 20 proc. 2019 m. iki 57 proc. šiemet. Europos Sąjunga palmių aliejaus naudojimą degaluose ketina laipsniškai mažinti ir galutinai uždrausti 2030 metais – šiam sprendimui pritaria 43 proc. gyventojų.

Geležinkelis. Rekonstruojant svarbų magistralės „Via Baltica“ ruožą Kaunas-Marijampolė-Suvalkai, baigiamos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros. Magistralinio kelio ruožui nuo 56,8 iki 97,1 km rekonstruoti iš viso paimta 713 privačios ir valstybinės žemės sklypų, kurių plotas siekia 568 ha, bei apie 29 ha ploto laisvos valstybinės žemės. Rekonstrukciją planuojama baigti iki 2026 metų. Tuomet jis atitiks tarptautinius greičio ir saugumo standartus, o važiavimo greitis bus padidintas iki 130 km per valandą.

Alergijos. Sunkios alergijos turėtų būti įtrauktos į bendrovės „AstraZeneca“ vakcinoms nuo COVID-19 galimų šalutinių poveikių sąrašą. Jungtinėje Karalystėje nustačius tikėtiną ryšį tarp virtinės tokių atvejų ir vakcinavimo. Europos vaistų agentūra (EVA) nurodė, kad „rekomendavo atnaujinti informaciją apie šį produktą, įtraukiant anafilaksiją ir didelį jautrumą (alergines reakcijas) kaip šalutinius poveikius“.

???

Buvusi Anykščių biblioteka taps daugiabučiu, kuris bus apželdintas samanomis. Ką apie tai manote?

Mantas DUMBRAVA:

- Puiki idėja bendram miesto vaizdui pagyvinti, išleidžiant dalelę miško užsiropšti ant sienų, apsvynioti vijokliais ir žaliuoti kartu su gamta, bet vertėtų pasvarstyti priežiūros, techninius bei ilgiamžiškumo klausimus, kad nereikėtų nusivilti. Labai laukiam vizualizacijos!

Jolanta ZABULYTĖ:

- O man projektas ir mintis apželdinti samanomis patiko, - išlaikytas santykis su kitais pastatais, originalu ir jauku, tikrai geriau nei nūdienos stikliniai kioskai.

Akvilė RAŠČIŪTĖ-MENOTA:

- Kol suremontuos, tai ir apaugs.

Giedrė KEIBAITĖ-DAUNORIENĖ:

- Kas per nesąmonė - vienas apsamosojęs namas šalia betono statinių.

(Pagal „Anykštos“ FB. Kalba netaisyta.)

Covid-19 valdymas - tarsi juodos katės gaudymas tamsiame kambaryje

(Atkelta iš 1 psl.)

Operacijų vadovas nevaldo informacijos

D.Žiogelis „Anykštai“ tvirtino, jog jis nežino, kokia dalis Anykščių švietimo įstaigų darbuotojų, turėjusių teisę į prioritetinį skiepimą, atsisakė vakcinacijos. Pasak Operacijų vadovo, savivaldybei buvo pateikti vakcinuojamųjų sąrašai, kuriuose tik pavardės. „Ką mes turėjome tikrinti? Ar pavardės parašytos be klaidų?“ - ironiškai klausė vicemeras. Pasak D.Žiogelio, pagal sąrašus, kuriuose tik pavardės, net negali būti užtikrintas, ar sąraše tikrai tik tie žmonės, kurie turi teisę į prioritetinį skiepimą.

Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centro (PSPC) vyriausioji slaugytoja Gitana Kvedarienė „Anykštai“ sakė, jog paskiepyta 210 Anykščių rajono pedagogų, o sąraše buvo 234 asmenys. G.Kvedarienė nebuvo užtikrinta, ar PSPC buvo pateikti visų švietimo įstaigų darbuotojų, turinčių teisę skiepytis prioritetine tvarka, sąrašai, ar dalis asmenų, kurie iš karto pareiškė, kad nesiskiepys, jau buvo išbraukti. Anykščių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjos Jurgitos Baniienės paprašė dar kartą „inventorizuoti“ pedagogus. Po perskaičiavimo paaiškėjo, kad PSPC gavo visų, turinčių teisę į skiepus, sąrašą, taigi, po tyrimo paaiškėjo, kad skiepu atsisakė 24 Anykščių švietimo įstaigų darbuotojai.

Į mokyklas... negrįš

Regis, Anykščių rajono vadovams derėtų žinoti, kurioje įstaigoje ir kiek asmenų atsisako vakcinų, juk mokyklos pradeda atnaujinti kontaktinį darbą. Tačiau, pasak D.Žiogelio, vargu ar Anykščiuose kuri nors švietimo įstaiga grįš į kontaktinį darbą anksčiau nei bus panaikintas visuotinis karantinas. „Nė vienoje mokykloje nėra viena klasė nepareiškė noro grįžti. Pagal dabartinę tvarką, visi kiekvieno mokinio šeimos nariai turėtų kiekvieną savaitę atlikti Covid-19 testus. Jeigu nors vienas iš mokinio tėvų nesutinka testuotis - kontaktinės pamokos negali būti atnaujintos“, - aiškino Operacijų vadovas D.Žiogelis. Priminsime, jog eksperimentinis grįžimas į kontaktinį mokymą kol kas siūlomas tik pradinėse klasių mokiniais.

„Nežinau, kokie bus tolesni sprendimai, koks karantino atlaisvinimo planas. Nes vieną

dieną gauname vieną informaciją, kitą - jau kitokią informaciją. Viskas pono Dievo rankose. Pas mus Vyriausybė dabar Dievo vaidmenį atlieka“, - dėstė D.Žiogelis.

Progimnazijoje apklausa

Anykščių A.Vienolio progimnazijos direktorė Danutė Mažvylienė „Anykštai“ sakė, jog jos vadovaujama mokykla visgi bandys į kontaktinį darbą grįžti anksčiau laiko. Teoriškai veto teisę turi net ir valytojos bei vairuotojai, tačiau D.Mažvylienė sakė, jog šiuo metu atliekama mokinių tėvėlių apklausa ir, jeigu dauguma jų norės, kad vaikai lankytų mokyklas, bus stengiamasi atnaujinti kontaktinį darbą. Pasak D.Mažvylienės, mokykloje yra 10 pradinukų klasių - 2 arba 3 komplektai kiekvienoje klasėje. Direktorė sakė, jog galbūt bus performuojamos klasės - vieni vaikai mokysis kontaktiniu būdu, kiti - nuotoliniu.

Anykščių A.Baranausko pagrindinė mokykla kol kas iš nuotolinio mokymo į kontaktinį grįžti neketina - lauks naujų Vyriausybės sprendimų.

Gerai, kad ne viską žinot!

D.Žiogelis sakė, jog kol Vyriausybės veiksmais piktinosi tik opozicija ir Lietuvos respublikos prezidentas Gitanas Nausėda, galima buvo išvysti politikavimą, bet buvusios prezidentės Dalios Grybauskaitės politikavimu jau neapkaltsi. „D.Grybauskaitė pasakė, kad Covid-19 situacijos suvaldymas paliktas savivaldybėms ir PSPC. Tai yra tiesa. O mes tvarkytis turime nežinodami ir realios situacijos, ir artimiausių planų“, - tvirtino vicemeras.

„Mes užtikriname, kad visa vakcina, kurią gauname, būtų sunaudota, nors iš anksto nežinome, kiek jos gausime. Aš matau, kad posakis „skęstančiųjų gelbėjimas yra pačių skęstančiųjų reikalas“ dabar ypač aktualus. Turime kažką vykdyti, kažką tikrinti, bet negalime turėti duomenų, nes kažką nuo kažko saugo Duomenų apsaugos įstatymas. Galiu tik pasakyti, kad yra gerai, jog žmonės ne viską, kas čia vyksta, ir žino. Būtų dar daugiau nerimo“, - pyko vienas iš rajono vadovų.

„Apsidairykit, kas vyksta Lietuvoje. Už ką Širvintų merė Živilė Pinskuvienė tarnybos tikrina? Ogi už tai, kad merė per daug sužinojo. Kodėl ji sužinojo, kaip sužinojo?“ - sakė D.Žiogelis.

Sergančiųjų sumažėjo šešis kartus

Priminsime, jog po to, kai Širvintų merė Ž.Pinskuvienė sergančiųjų Covid-19 sąrašuose aptiko jau pasveikusius širvintiškių ir „Facebook“-e paskelbė, kad segančiųjų Širvintų rajone yra šešis kartus mažiau nei skelbia Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (NVSC), prieš merę buvo pradėtas asmens duomenų saugumo pažeidimo tyrimas. Nors po to NVSC ir peržiūrėjo šalies asmenų COVID-19 statistiką bei aptiko jau pasveikusius asmenų tarp tų, kurie formaliai laikyti sergančiais. Panaši situacija buvo ir kituose šalies rajonuose. Kelių rajonų merai taip pat darė prielaidą, kad elektroninės sistemos, kuriose registruojami COVID-19 sergantys žmonės, dirba nesklandžiai. Nesutapimų COVID-19 statistikoje taip pat rado ir Plungės, Ignalinos, Palangos, Jonavos, Kėdainių, Kauno savivaldybės.

Atsisako „AstraZeneca“

Šią savaitę Anykščių rajonas gavo 300 „AstraZeneca“ ir 310 „Pfizer“ vakcinų - gaunamų vakcinų kiekiai yra mažesni nei anksčiau buvo žadėta, tačiau prioritetinė eilė juda greitai. Šią savaitę skiepyti 70-75 metų amžiaus anykštėnai. Tikėtina, kad ateinančią savaitę bus pradėti skiepyti 65-70 metų amžiaus grupei priklausantys asmenys.

Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų skaičiavimais, apie 50 proc. vyresnio amžiaus anykštėnų atsisako „AstraZeneca“ vakcinoms, o apie 10 proc. apskritai atsisako skiepu nuo Covid-19. Atsisakiusieji skiepytis „AstraZeneca“ vakcina rašomi į prioritetinio sąrašo galą ir gali laukti kvietimo skiepytis „Pfizer“ vakcina.

Anykščių PSPC vakcinavimo centre vienu metu gali būti skiepijami 6 - 7 asmenys. Vakcinacijas atlieka ir visos 6 rajono miestelių ambulatorijos.

Pagal pirminius pažadus, Anykščių rajonui kiekvieną kovo mėnesio savaitę turėjo būti skirta po 1700 vakcinų, tačiau gaunamų vakcinų kiekis nuo pažadų skiriasi net keletu kartų. Jeigu vakcinavimo tempas ir toliau bus apie 500 dozių rajonui per savaitę, paskutiniai rajono gyventojai bus vakcinuojami 2023-aisiais.

Kovo 12-ąją, penktadienį, Anykščių rajone Covid-19 sirgo 18 asmenų, šia liga persirgo 977 anykštėnai.

savaitės citatos

Sakot, durnių durniumi vadinti galima?

Mindaugas SARGŪNAS, Anykščių rajono tarybos narys, liberalas, apie virtualiuosius policijos patrulius, stebėjančius viešąją erdvę:

„Jeigu žmogus gali pagrįsti savo komentaruose išdėstytus teiginius, tai jis nuobaudos ir negaus.“

Bet Juozas po Juozo ir akmenį pratašo...

Sigutis OBELEVIČIUS, Anykščių rajono meras, apie komentarus internete:

„Apie save aš negalvoju, kaip politikas, į komentarus nelabai kreipiu dėmesį, nes mano „skūra“ stora.“

Gal galite pasidalyti informacija?

Ričardas SARGŪNAS, Anykščių rajono tarybos narys, „darbietis“:

„Užsislėpę visokias nesąmones rašinėja, tokių veikėjų yra daug.“

Kai kurie ir kalba, lyg būtų nemirtingi...

Antanas BAURA, buvęs Seimo narys, „valstietis“, apie komentarus:

„Mano galva, labai daug yra komentatorių, kurie rašo komentarus negalvodami apie jokiais pasekmes.“

Na, dar išoriniai ir vidiniai kryžiaus karai...

Saulius NEFAS, MRU dėstytojas, mokslų daktaras, buvęs Anykščių rajono meras, apie Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų ideologiją:

„Aš pats nematau savojoje partijoje tam tikrą krikščioniška-konservatoriška ideologija paremtų darbų, nebent žodžius partijos pavadinime.“

Ponios Dievo...

Dainius ŽIOGELIS, Anykščių rajono vicemeras, apie karantiną:

„Viskas pono Dievo rankose. Pas mus Vyriausybė dabar Dievo vaidmenį atlieka.“

Antras variantas - ežerų užsalfatavimas!

Dainius ŽIOGELIS apie Covid-19 situacijos valdymą:

„Aš matau, kad posakis „skęstančiųjų gelbėjimas yra pačių skęstančiųjų reikalas“ dabar ypač aktualus.“

Renkame populiariausią Anykščių mediką

„Anykštos“ redakcija kartu su Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centru tęsia tradicinius populiariausių Anykščių medikų rinkimus.

Jūsų išrinktus populiariausius Anykščių medikus - gydytojus ir slaugytojus - „Anykštoje“ paskelbsime balandžio 27 dieną, kai bus minima Medicinos darbuotojų diena.

Padėti savo mėgstamiems gydytojams ir slaugytojoms rinkti balsus galite keliais būdais – „Anykštos“ laikraštyje spausdindami mokamas padėkas (vienos padėkos - iki 35 žodžių - kaina 10 eurų), rašydami redakcijai laiškus apie tai, kaip Jumis medikai pasirūpino, bei balsuodami internete anyksta.lt.

75 proc. balsų sudarys padėkos ir laišakai „Anykštoje“, 25 proc. – balsavimas internete.

Balsavimą internete skelbsime balandžio mėnesį, o padėkų medikams ir laiškų laukiame jau dabar. Nepraleiskite progos padėkoti žmonėms, kurie nuoširdžiai rūpinasi Jūsų sveikata.

Padėkas galima užsakyti reklama@anyksta.lt ir su Jumis susisieks „Anykštos“ redakcijos reklamos skyriaus dar-

buotoja arba atvykus į redakciją (Vilniaus g. 29, Anykščiai). Telefonai pasiteirauti: 8-381-59458; 8-686-33036.

Daugelį metų „Anykšta“ kvietė rinkti populiariausią rajono mediką. Rinkimai yra labai populiarūs, kasmet į redak-

ciją padėkoti medikams užsuka daug dėkingų pacientų.

Skaitytojų išrinktam populiariausiam gydytojui „Anykštos“ redakcija pacientų vardu ir šiais metais įteiks sertifikatą bei atminimo dovaną.

-ANYKŠTA

Dėkoju Anykščių poliklinikos šeimos gydytojui Valdui MACIJAIUSKUI ir slaugytojai Laimai SLAPŠIENEI už profesionalumą ir nuoširdumą.

Linkiu daug sveikatos ir sėkmės darbe.

Irena KULBOKIENĖ

Nuoširdžiai ačiū šeimos gydytojai gerb. Ritai JUODIŠKIENEI bei slaugytojai Astai BARTULIENEI už rūpestį, jautrumą, patarimus, gerą žodį.

Sėkmės Jums, sveikatos, kantrybės.

Su pagarba Laimė ŽEMAITIENĖ

Nuoširdžiai dėkojame gydytojai Rasai TERVYDIENEI už rūpestingą gydymą, profesionalumą ir nuoširdumą.

Labai ačiū už Jūsų gerumą.

Pagarbiai Jonas ir Prima KLIMAŠAUSKAI

Gydytojai Gabėtai ŠINKŪNAITEI

Jums reikia daug jėgų būti tokiai nuoširdžiai, rūpestingai. Visiems gerai yra žinoma, kad gydytojo dėmesingumas, jautrumas pacientui suteikia pasitikėjimo, pagerėja sveikata ir nuotaika. Jūs mus nuoširdžiai iš klausote, patariate, skiriate gydymą. Po vizito mes įgauname stiprybės. Nepaprastas Jūsų rūpestingumas, švelnumas - tai mus daro sveikesniais. Jūs esate sąžiningai davusi Hipokrato priesaiką, todėl dirbate dorai, atsakingai ir su meile darbui.

Tokių nuostabių, nepavargstančių gydytojų yra mažai. Jūs esate pavyzdys daugeliui gydytojų.

Mes Jums linkime, kad jokios jėgos Jūsų nepakeistų ir liktumėte tokia, kokia esate. Už tai mes be galo Jums dėkojam ir tariame didelį AČIŪ.

Labai norim padėkoti slaugytei Reginai VIRŠYLIENEI už malonų, nuoširdų, rūpestingą, kompetetingą darbą su mumis.

Sėkmės, mieliosios medikės! Būkit sveikos, stiprios, nes Jūs mums reikalingos.

B. ŠUKIENĖ, V. PIVORIŪNIENĖ

Nuoširdžią padėką reiškiamo gydytojui Rimondui BUKELIUI už gerą ir nuoširdų gydymą, seselei Rimai už malonų, nuoširdų aptarnavimą.

Kazimieras MACKEVIČIUS ir Genovaitė BALČIŪNIENĖ

Nuoširdžiai dėkojame slaugytojai Rasai JANKIENEI už rūpestingą gydymą.

Ačiū už Jūsų gerumą.

Pagarbiai Jonas ir Prima KLIMAŠAUSKAI

rievės

Robertas ALEKSIEJŪNAS

Anykščiuose, Sodų gatvėje esančiame tvenkinyje, gyvenančiai varlei žiauriai pasisekė. Mažoji kūdrinė varlė sau linksmai galėjo liuoksėti ir kvarkti nakties serenadas kokioje nors eilinėje baloje, tačiau jos gyvenimas aukštyn kojomis apsvirtė įsikūrus Anykščiuose. Istorija nutyli, kokie keliai ją atviliojo į kūrortinį miestą, tačiau pasirinkimas įsikurti šalia Anykščių rajono policijos komisariato esančiame tvenkinyje buvo, ko gero, jos pats geriausias sprendimas gyvenime, kokį tik galėjo kada nors ji pasirinkti. Kad būtų paprasčiau suvokti - čia lyg išlošti „Vikingų loto“ keliasdešimt milijonų ir sau nerūpestingai

kvarksėti likusį gyvenimą kada tik nori ir ant ko nori...

Tai, kad tvenkinys yra šalia Anykščių rajono policijos komisariato, mažajai kūdrinei varlei jau užtikrino savotišką ramybę. Ir jai visiškai nuspėjauti, kad dabar plačiai aptarinėjama Stambulo konvencija, nes ją saugo kitas tarptautinis dokumentas - Berno konvencija! 1979 metais Berne priimta konvencija siekiama skatinti išsaugoti laukinę florą ir fauną bei jų natūralias buveines ir apsaugoti nykstančias migruojančias rūšis. Būtent šis dokumentas buvo vienas iš veiksnių Anykščių rajono savivaldybei leidęs „užsukti“ tarptautinį projektą miesto šlapynių išsaugojimui. Tik įsivaizduokite, dėl vienos Sodų gatvėje gyvenančios varlės buvo sušauktas Anykščių rajono tarybos posėdis. Anykštėnų išrinktieji vienbalsiai pritarė, kad varlės išsaugojimas Anykščiuose prioritetas uždavinys. Po to Anykščių rajono savivaldybė kartu su Latvijos Daugpilio miesto savivaldybe parengė projektą, kuriam iš Europos Sąjungos fondų skirti beveik

126 tūkst. Eur. Nors rajono valdžia nuolat dejuoja dėl tragiško savivaldybės biudžeto, varlės projektui skirti beveik 19 tūkst. Eur.

Didžioji dalis europinio projekto lėšų bus skirti tvenkinio, kuriame gyvena mažoji kūdrinė varlė, sutvarkymui. Varlė gyvens prabangiame tvenkinyje, kuriame rai-buliuos tyras vanduo, žydės vandens lelijos... Tai bus savotiškas jos SPA. Be to, visa tai priklausys jai vienai, nes Anykščių rajono savivaldybė skelbia, kad Sodų tvenkinyje tegyvena viena varlė.

Mažuosius anykštėnus jau laikas pakviesti Sodų gatvės tvenkinio gyventojai išrinkti vardą. Tik nesiūlykite Kvarklės ar kitų panašių vardų. Įžeisite gyvūną. Abejoju, ar Berno konvencijoje kas nors kalbama apie įžeidinėjimus, tačiau jos vardas turėtų būti Varlė Karalienė ar kažkas panašaus.

Būtų labai pikta, jei inves-

tavus į varlės namus tokius pinigus, ji ten sau kvarksėtų vieniša, todėl Anykščių rajono savivaldybės valdininkai, su projekto partneriais surėmę pečius, jau dėlioja edukacines programas, perka hidroskopus ir žiūronus, kad atvykus prie tvenkinio būtų galima pamatyti miesto šla-

...namų rūsyje pastebiu vis vieną kitą liuoksinčių varlę. Tik dabar pradėdus suvokti, kokios vertybės gyvena šalia. Jau daugel metų joms suteikiame pastogę. Blemba, jaučiu - tuoj tapsiu labai turtingas!“

pynių išsaugojimo projekto kaltininkę. Pamenat, kaip visi iki paraudonavimo diskutavo apie ant vieno Anykščių miesto pastato nupieštą gaidį? Sakė, va, dabar Anykščius vadins „gaidžių miestu“.

Anykščiai labai mėgsta kabintis titulus, todėl nuo šiol drašiai galės vadintis „varlių sostine“. Sako, prancūzai myli šiuos liuoksinčius padarėlius, tad, atlaisvėjęs pandemijos gnaužtams, tikėtina, sulauksime tarptautinio dėmesio. Bus lengviau ir vietos verslui, šalia Sodų tvenkinio galės kurtis egzotiškų patiekalų restora-

nėliai... Beje, keptų varlių kojelių teko ragauti, jomis prekiauja vienas prekybos centras, kurio atėjimo labai laukia daugelis anykštėnų. Maniau, kad niekada nepri-siversiu paragauti, tačiau su prancūzų invazija teks prie pakitusio meniu derintis ir jums, gerbiemieji.

Tiesa, varlės personažą jau kurį laiką pasitelkia Anykščių baseinas „Bangenis“. Manot, čia atsitiktinumas? Taip galimai anykštėnams ir miesto svečiams jau iš anksto buvo bandoma užprogramuoti, kad varlė - mielas ir saugotinas padarėlis, kuriam negaila net savivaldybės biudžeto tūkstančių.

Atšilus orams, namų rūsyje pastebiu vis vieną kitą liuoksinčių varlę. Tik dabar pradėdus suvokti, kokios vertybės gyvena šalia. Jau daugel metų joms suteikiame pastogę. Blemba, jaučiu - tuoj tapsiu labai turtingas!

Pamenant seną animacinį filmuką apie varlę keliauninkę? Ar ta iš Sodų gatvės čia tik nebus tosios giminaitė? Kaip ten bebūtų, mažosios kūdrinės varlės nuotykiškai Anykščiuose tik prasideda!

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Kiekviena diena mokytojai yra nenuspėjama

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Svėdasų Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijos mokytoja Regina Žvirblienė apie pedagogės darbą sakė svajojusi nuo pat vaikystės. Lietuvių kalbos mokytoja ji dirba jau 23-ėjus metus.

Vaikus ji mokė įvairiose Lietuvos mokyklose, o šiandien džiaugiasi sugrįžusi į tą pačią mokyklą, kurią ir pati yra baigusi.

Lietuvių kalbos mokytoja Regina Žvirblienė sakė, kad jai smagu matyti, kaip tobulėja jaunoji karta.

Svajojo apie mokytojos darbą ir...ilgus nagus

Į klausimą, kada, kaip ir kodėl nusprendė tapti mokytoja, R.Žvirblienė atsakė šmaikščiai: „Kad noriu būti mokytoja, supratau labai anksti - dar pradinėse klasėse. Svajojau turėti gražius, ilgus ir būtinai lakuotus nagus. Maniau, kad dirbdama mokytoja galėsiu įgyvendinti šią svajonę. Ir įgyvendinau - esu mokytoja ir galiu turėti tokius nagus, apie kokius svajojau vaikystėje.“

Lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė pasakojo, kad baigusi studijas mokytoja dirbo Šiaulių Juventos vidurinėje mokykloje, vėliau, pakeitusi gyvenamąją vietą, neilgai darbavosi Zarasų rajono Baibių pagrindinėje mokykloje. Dirbti

į Svėdasus ji sulaukė kvietimo iš tuometinio Svėdasų Juozo Tumo - Vaižganto gimnazijos direktoriaus Alvydo Kirvelos.

„Kuomet direktorius A. Kirvėla pasiūlė darbą Svėdasuose, tą pačią dieną apsisprendžiau ir išėjau iš Baibių pagrindinės mokyklos. Matyt, savas kraštas traukė. Apie buvusius mokytojus buvau tik geros nuomonės, su nostalgija prisimindavau mokyklinius laikus. Kai sugrįžau dirbti į buvusią savo mokyklą, visi pasitiko labai maloniai, iš pirmos dienos puikiai jaučiausi, nebuvo jokių bendravimo barjerų“, - pasakojo R.Žvirblienė.

Darbas mokykloje – vienas džiaugsmas

Lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė prisipažino, kas

jai dirbant pedagoginį darbą teikia daugiausia džiaugsmo.

„Daugiausia džiaugsmo teikia tai, kad kiekviena diena atneša naujovių, yra nenuspėjama. Džiaugiuosi, kad galiu dirbti su jaunimu, galiu tobulėti pati ir matau, kaip tobulėja ir auga jaunoji karta“, - sakė ji.

Pasak R.Žvirblienės, kai ji bendrauja su jaunimu, jos tikrai niekas neliūdina: „Matyt, neliūdina, jei aš vis dar dirbu tą patį darbą.“

Istorija apie triušį „keliauninką“

Paprašyta papasakoti smagiausią nutikimą iš darbo mokykloje, lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė prisiminė... savo augintinį.

„Pasiguodžiau kolegoms, kad pabėgo neseniai įsigytas triušis. Kažkas dar paguodė, kad gal sugrįš. Išėinu pasibaigus pamokoms į kiemą, žiūriu, prie mano automobilio tupi triušis. Mes su kolegėm artyn, triušis tik šmukšt po mašina - ir nebėra. Ko tik nedarėm, kad pabėgėlių išprašytume. Išėjo kiti kolegės - negalėjo patikėti, kad iš Utenos triušį atsivežiau. Geruoju nesustarėm, teko į servisą važiuoti ir prašyti, kad triušį ištrauktų. Atsukę kelis varžtus, rado mano keliauninkę, sveiką ir gyvą. Dar keletą dienų visi juokėsi iš šio nuotykių“, - netikėtą istoriją pasakojo R.Žvirblienė.

Labai svarbu perskaityti „Altorių šešėly“

Pasiteiravus, kaip šiais laikais pavyksta moksleivius sudominti į rankas imti knygą, R.Žvirblienė prisipažino, kad tai įskiepyti visiems moksleiviams nelengva.

„Bet yra nemaža dalis tokių mokinių, kurie dar skaito. Vi-

sada vyresniems mokiniams sakau, kad save gerbiantis žmogus turi būti perskaitęs bent Vinco Mykolaičio-Putino romaną „Altorių šešėly“. O kai perskaitai šį romaną, kiti jau vienas juokas...“, - šypsojosi mokytoja.

O ką mokytoja R.Žvirblienė mano apie mobiliuosius telefonus moksleivių rankose per pamokas? Drausti jais naudotis ar leisti?

„Man asmeniškai jie netrukdo. Niekada neturėjau dėl to problemų. Puikiausiai su mokiniais galima susitarti. Kartais mobilieji telefonai praverčia ir padaro pamoką įdomesnę arba mokiniai keliais mygtukų paspaudimais suranda reikiamą informaciją. Aš taip greit spaudyt nemo...“, - sakė ji.

Mokytoja kasdavo apkasus

Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja kažkada buvo savanorė. Dabar ji gimnazijoje yra subūrusi jaunųjų šaulių būrelį.

„Vilkėjau karės savanorės aprangą, kasiau apkasus, laukiau pasaloje. Kai pulkininko Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vadė A. Tidikienė pasiūlė užsiimti jaunųjų šaulių veikla, ilgai nesvarsčiau. Juo labiau kad, kai apie tai pasakiau mokiniams, atsirado labai daug norinčių lankyti šaulių būrelį.“

Man patinka dirbti su vaikais ne pamokų metu - tada jie atsiskleidžia dar kitaip, nebijo imtis iniciatyvos, vyrauja draugiški santykiai tarp įvairaus amžiaus mokinių“, - tęsė pašnekovė

Dėmesio pakanka

Viešojoje erdvėje dažnai vyksta diskusijos, ar Lietuvoje

pakankamas dėmesys skiriamas mokytojams. Mokytoja R.Žvirblienė sakė, kad nėra apie tai ką diskutuoti.

„Kas yra pakankamas ar nepakankamas? Nelygu, kas kokio dėmesio laukia. Man patinka darbas, kurį dirbu, nesiveliu į nereikalingas diskusijas. Visada buvo ir bus tokių, kuriems kažko maža, o man gana“, - patikino ji.

Pasiilgo „gyvo“ bendravimo

Per karantiną lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė, kaip ir kiti pedagogai, vaikus moko nuotoliniu būdu.

„Didžiausias minusas, kad negalime gyvai matytis. Tiesiog pasiilgau savo mokinių ir kolegų“, - nuotolinio mokymo minusus įvardijo ji.

Aistra - jodinėjimas

Lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė su vyru Edvinu augina keturis vaikus, du iš jų jau studentai.

„Vyresnysis sūnus Dominikas studijuoja aviacijos inžineriją Kaune, Augustas - ekonomiką Londone, jaunėlis sūnus Martynas mokosi Utenos A. Šapokos gimnazijos 11 klasėje, žaidžia krepšinį, yra Utenos „Juventus“ žaidėjas. Jauniausioji dukra Emilija mokosi 5 klasėje, yra labai kūrybinga asmenybė“, - pasakojo mokytoja.

R.Žvirblienė sakė, kad po darbo mokykloje ji mėgsta laiką leisti aktyviai.

„Didžiausia mano aistra - jodinėjimas. Taip pat mėgstu aktyviai leisti laiką, ritualu yra tapęs vakarinis pasivaikščiavimas su kalyte Nele“, - sakė Svėdasų Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja R.Žvirblienė.

Kovo 15 dieną mūsų mylima Mama, Močiutė, Promočiutė

Ona ZARANKIENĖ pasitiks savo 90-ąją pavasarį.

Mama,

Dėkojame už rūpestį ir šilumą, kurią jaučiame kiekvieną dieną; Džiaugiamės, kad lauki mūsų, kad esi su mumis; Sveikiname, sulaukus tokio gražaus Jubiliejaus; Linkime sveikatos, stiprybės ir ILGIAUSIŲ METŲ!

Dukra, žentas, anūakai su šeimomis ir proanūkai.

pro memoria

Ledina KALADIENĖ (1948 - 2021)

*Išėjo... Iš kur negrižta niekas,
Palikus svajones, godas, namus.
Visiems širdy gėla gili išlieka
Ir skausmas, kad daugiau jau jos
nebus...*

2021 m. kovo 6 d. užgeso dar viena ugnis šioje žemėje – mirė ilgametė Anykščių PSPC vaikų ligų gydytoja Ledina KALADIENĖ.

L. Kaladienė gimė 1948-11-29 Anykščiuose. Mokėsi J. Biliūno vidurinėje mokykloje, ją baigusi 1966-1973 studijavo Vilniaus Universiteto medicinos fakultete, įgijo vaikų ligų gydytojos išsilavinimą, 1974-1997 m. dirbo Anykščių raj. centrinėje ligoninėje vaikų ligų gydytoja, 1997-2019 m. – Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centre. Ji buvo Lietuvos gydytojų sąjungos Anykščių skyriaus PSPC padalinio val-

dybos narė, Anykščių moterų centro „Ievos namai“ iniciatyvinės grupės narė, Lietuvos N. Rericho draugijos narė.

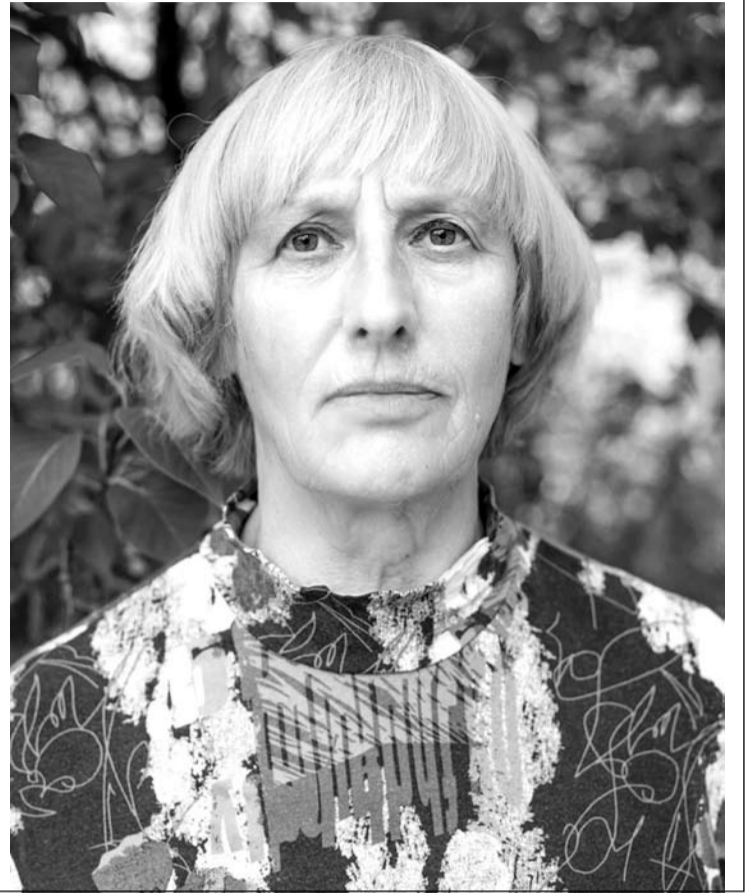
Per savo ilgą profesinio gyvenimo kelią gydytoja L. Kaladienė nuolat gilino profesines žinias, įgijo aukščiausią vaikų ligų gydytojo kvalifikaciją. Ji tapo pavyzdžiu ir kokybės etalonu savo kolegoms. Gydytoja L. Kaladienė dirbo daug, neskaičiuodama darbo valandų, nepaisydama nuovargio, netausodama savo sveikatos, neatsakydavo niekam, kas kreipėsi pagalbos, konsultacijos. Visada jautri kito skausmui, kantri ir kukli, ji mokėjo bendrauti su mažais pacientais ir jų tėvais, gydė kelias anykštėnų kartas.

Visą savo aktyvų gyvenimą gydytoja L. Kaladienė buvo nenuilstanti visuomenininkė. Daug dėmesio skyrė kelio-

nėms, švietėjiškai veiklai, buvo neatsiejama medikų kolektyvo švenčių organizatorė, jo istorijos metraštininkė. Ji aktyviai dalyvavo Anykščių miesto gyvenime, Lietuvos Atgimimo veikloje, buvo Anykščių Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narė. Už nuopelnus gimtam kraštui apdovanota „Šimtmečio anykštėno“ atminimo ženklu.

Gydytoja L. Kaladienė mylėjo ir gerbė savo bendradarbius, kurių atmintyje išliks daug puikių kasdienybės ir švenčių akimirų. Ji mokėjo paguosti ir patarti, ištikus bėdai, Ji visada buvo šalia... Nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime kartu su dukra Egle ir sūnumi Romualdu, su ją mylėjusiais ir pažinusiai.

Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centro kolektyvas

Susižeisti gali visi – ir maži, ir dideli

Visi žmonės savo gyvenime patiria įvairiausių traumų – pradedant mėlynėmis ir baidant rimtais, o kartais net mirtiniais sužalojimais.

Apie vaikų ir jaunimo dažniausiai patiriamas traumas, jų rūšis ir prevenciją pasakoja Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Sveikatos mokymo skyriaus visuomenės sveikatos specialistė Liuda Ciesiūnienė, o Palangos reabilitacijos ligoninės fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas Darius Kurlys pažymi pagrindinius sužalojimus, pasitaikančius suaugusiesiems.

Dažniausios vaikų traumas

Netyčiniai sužalojimai – viena didžiausių grėsmių Lietuvos vaikų sveikatai ir gyvybei.

Nors skirtingose amžiaus grupėse sužalojimų statistika skiriasi, visose jose pastebimos bendros tendencijos. Dažniausios mirtys nuo sužalojimų yra transporto įvykiuose patirtos traumas, skendimai, atsitiktiniai kvėpavimo sutrikdymai. O sunkiausius nemirtinus susižeidimus, kuriuos prireikia gydyti stacionare, dažniausiai lemia nukritimai, sąlytis su karščiu, apsinuodijimai, vaikai nukentėję ir nuo įvairių mechaninių įrengimų.

Sužalojimų priežasčių – daugybė

Vaikų traumas lemia daugybė aplinkybių, tačiau labai svarbu

Reguliari mankšta – vienas iš būdų, siekiant sumažinti galimų traumų rizikas. Nuotr. iš „Santarvės“ archyvo.

– supanti aplinka, vaikų ir juos prižiūrinčių žmonių elgesys. „Per pirmuosius gyvenimo metus vyksta intensyvus fizinis, intelektualinis, emocinis vystymasis. Mažamečiai nėra savarankiški, neturi pakankamai žinių apie pavojų susižaloti ir kaip tų sužalojimų išvengti, elgiasi spontaniškai, jiems labai daro įtaką bendraamžiai. Daugelis linkę pervertinti savo gebėjimus. Ypač paaugliai, jaunimas linkęs labiau rizikuoti ir prasčiau suvokia galimas savo veiksmų pasekmes“, – teigia L. Ciesiūnienė.

Svarbų vaidmenį vaidina ir fiziniai skirtumai tarp vaikų ir suaugusiųjų. Pavyzdžiui, vaikai yra mažesni, dėl to kyla didesnė rizika būti nepastebėtiems. Jų oda yra plonesnė ir greičiau nudega, o kvėpavimo takai yra mažesni ir siauresni, tai lemia, kad kyla didesnis springimo pavojus. Vaikų galva yra santykinai didesnė, taigi, sunkiau išlaikyti pusiausvyrą. Vaikų kūno paviršiaus ir tūrio santykis yra didesnis nei suaugusiųjų, dėl to yra didesnė grėsmė prarasti

skysčius, apsinuodyti.

Trys prevencijos priemonių grupės

Pasak L. Ciesiūnienės, suaugusieji turi suvokti, kad visi netyčiniai sužalojimai yra nuspėjami ir išvengiami. „Žinant sužalojimų aplinkybes, atliekant paprastus veiksmus, daugelis jų gali neįvykti.“

Sužalojimų prevencija yra veiksmai ar intervencijos, skirtos užkirsti kelią sužalojimams atsirasti arba sumažinti jų skaičių ir rimtumą. Svarbu nustatyti galimas grėsmes aplinkoje ir pakeisti aplinką ar elgesį.

Prevencijos priemonės galima suskirstyti į tris grupes: švietimą, inžinerines priemones ir teisės normas, o geriausi prevencijos rezultatai pasiekiami tuomet, kai visų grupių prevencija įgyvendinama kartu.

Švietimas apima priemones, kuriomis siekiama pakeisti visuomenės požiūrį ar elgesį. Tai vaikų eismo saugos mokymas, saugaus elgesio vandenyje ir prie vandens pamokėlės, paskaitos

būsimiems tėvams, visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių vaikų ugdymo įstaigose, kvalifikacijos kėlimas.

Inžinerinės priemonės apima aplinkos pritaikymą, norint kuo labiau sumažinti pavojų susižaloti. Tai automobiline kėdutės, kūdikių nešioklės, šalmai, alkūnių ir kelių apsaugos, specialūs varteliai laiptams, virtuvės zonos, židiniams, dūmų ir smalkių detektoriai, langų ribotuvai ir užraktai, kita.

Trečia grupė – teisės normos – skirta užtikrinti tam tikrą elgesį, nustatyti normas kasdieniame gyvenime ir užtikrinti saugios aplinkos sukūrimą. Tai žaislų, kitų kūdikiams ir vaikams skirtų prekių saugos standartų nustatymas, žaidimų aikštelių įrangos saugos normų užtikrinimas, reikalavimas įrengti dūmų detektorius namuose, naudoti saugos diržus ir automobiline kėdutes, maudyklų reikalavimai, kita.

Garbaus amžiaus žmonių traumas

Kalbant apie suaugusiuosius, fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas D. Kurlys daugiausia susiduria su pacientais, patyrusiais šlaunikaulio ir stipinkaulio lūžius bei turinčiais peties sąnario pažeidimų, nes, krisdami ir bandydami atsiremti, žmonės neretai susižeidžia šį patį judriausią kūno sąnarį.

Dėl susilpnėjusios regos ir klausos, sulėtėjusio judrumo, lėtinių ligų ir kitų sveikatos problemų garbaus amžiaus sulaukę žmonės priklauso didesnės rizikos grupei. Be to, nemaža dalis traumų įvyksta ir staiga apsvaigus galvai, o tam, pasak gydyto-

jo, įtaką gali daryti per didelės ar nesuderintos medikamentų vartojimas: „Būna, kai negalvodami apie pasekmes žmonės neatsakingai užsiima savigyda arba kreipiasi į gydytojus, norėdami išspręsti vieną sveikatos problemą, tačiau nutyli apie kitų vaistų vartojimą.“

Taip pat primenama, kad, siekiant sumažinti traumų rizikas, vertėtų reguliariai mankštintis, pasirinkti tinkamą avalynę, būti atidesniems lipant laiptais, keliantis iš lovos, vaikstant ne lygiu grindiniu.

„Whiplash“ sindromas ir patarimai

Be viso to, labai dažnai suaugusieji (ir ne tik) patiria staigius botaginius kaklo sumušimus, vadinamus „Whiplash“ (kirčio traumas) sindromu. Paprastai tokie pažeidimai įvyksta avarijų metu, kai net ir po nestipraus smūgio galva lyg švytuoklė staigiai pajuda į priekį. Iš pradžių tai neatrodo rimta problema, nes jokių išorinių ar vidinių pažeidimų nesimato, tačiau po kurio laiko žmogui gali pradėti svaigti galva, skaudėti kaklą, tirpti rankos ir atsirasti kitų nemalonių sveikatos sutrikimų.

„Šios traumas gydymas – nelengvas procesas, reikalauja daug jėgų ir pastangų, todėl visuomet patariu žmonėms, įvykus net ir nestipriai avarijai, neskubėti taikiai išsiskirti, kadangi dažniausiai rimtos sveikatos problemos pasirodo tik praėjus kuriam laikui po konkreto įvykio“, – pažymi D. Kurlys.

Užsak.nr.195

Žmogus iš ten, kur ryškiai spindi žvaigždės

Raimondas GUOBIS

Stepo Zobarsko gatvė, ko gero, pati plačiausia, tiesi kaip styga, šiuolaikiškiausia ir gal net amerikietiškausia gatvė Svėdasų miestelyje. Pavadinta rašytojo, kilusio iš paties Svėdasų valsčiaus, nūnai seniūnijos, pakraštėlio – Pamalaišio kaimo, vardu.

Žinoma, kad mažas likęs našlaičiu, augintas neturtingai gyvenusios motinos, uoliai mokslų siekęs ir gabumais bei darbštumu iki universiteto nuėjęs, o ten, pats duoną pelnydamasis, gebėjo studijuoti literatūrą. Dar vaikystėje tėviškės aplinkoje užgimusios grožio, artimo meilės ir pasaulio dieviškumo pajautos vėliau skleidėsi ir jo kūryboje. Sovietai jį pasistengė tiesiog ištrinti iš visuomenės atminties. Niekada niekur neminėjo, tarsi koks pokario partizanas būtų buvęs, raštų nespausdino, o rašytojas, it koks ambasadorius, triušęs Tėvynei už Atlanto, mirė tolimajame Niujorke.

Tikėtina, kad šiemet, minint S. Zobarsko 110 gimimo jubiliejų, šioje gatvėje atsiras koks nors ypatingas ženklas, primenantis šį lietuvį.

Stepas Zobarskas (kairėje) su poetu Antanu Miškiniu Kaune. Nuotrauka iš Svėdasų krašto muziejaus.

Tėviškės pasaulis ir stogdengys

Nuolat paminime Svėdasuose rašytojo S. Zobarsko apvalnesnes sukaktis, prisimename jo gyvenimą ir mirtį Niujorke, ten vykdytą misiją – skleisti į anglų kalbą išverstus geriausius mūsų rašytojų raštus. Dažnai skaitau jo kūrybą. Ji man patinka. Ypač vaizdeliai iš jau išseivijoje, besiglaudžiant Vokietijoje, 1946 m. leidykloje „Patria“ išleistos sutelktinės „Savame krašte“. Joje iškyla apskritomis kalvomis banguojantys Pamalaišio, rašytojo tėviškės, ir gretimų apylinkių vaizdai.

Apylinkės, banguojančios apskritomis kalvomis, toliu toliais pažymėtas pasaulis, pažvelgus iš aukštybių atveria retai pastebimas žemės keleviui paslaptis. Jas mato, jomis žavisi stogdengys. Štai kokia poezija veriasi novelėje „Stogų dengėjas“:

„Iš čia labai toli matyti. Keiliukas vietomis aukštybų iškyla – ten Laumakys regi baltą žvyrą – vietomis nusileidžia slėnin ir dingsta tarp augančių krūmokšnių. Dar toliau mato medinį tiltelį, jungiantį vienas upokšnio pakrantes su kitomis. Anapus

upokšnio tęsiasi labai derlingos pievos. Vien tiktai iš kairiojo sparno šeiminkas prikimo dešimtį vežimų. O kur dešynysis, kur pamiškės kloniai. Puiki pievukė, tegu ją dievai. Už jos prasideda Trakinė. Kad ne šitas miškas, šetekšnių, aviečių ir lazdynų kirbinėm užgarmėjęs, galėtum matyti bažnyčios bokštus.

„Palauk, pamėginsiu atsistoti – ar ir tuomet nesimatys“, – dingteri Laumakiui.

Apžergia stogo viršūnę, iškyla aukštai, ir, prisidengęs delnu akis, žiūri į tolimas. Vėjelis dabar dar smarkiau pučia ir ima kedenti jau kuris laikas nekirptus plaukus. Dangus toks skaiustus, toks giedras. Kur ne kur balkšvi debesiukai draikosi kaip avių vilnos. Gi skliautai, skliautai, Viešpatie, koks jų aukštumas. Net galva sukasi. O bokštas... palauk palauk, na žinoma, kad čia Duokiškio bažnyčios bokštėlis. Tik kryžiaus nematyti – per toli, akys nežiūri. Pažvelgia kairėn – vėl vienas bokštas, baltas. Negi tai būtų Kamajų bažnyčia? Žinoma, kieno gi daugiau. Štai ką reiškia pasilypėti aukščiau. Pasaulis pasidaro kelis kartus platesnis. „Laimingi žmonės

lakūnai“, – pamąsto Laumakys, sėsdamas atgal, pasikėlęs lig debesų jis gali šimtus bažnyčių suskaityti.“

Kas gi ten dabar, kur kadaise sodybos viensėdžiuose pašiauštas šiaudines kepures kėlė, kur gyvenimas džiaugsmu ir rūpesčiais pulsavo. Su gamtos pajauta tolimose kyla už šilų patekančios saulės ir ryškiųjų saulėlydžių, nutįsusių už kalnų, vakaruose, pasauliai. Ten teka rupiu darbu, skalsia duona, tyru tikėjimu, dievobaimyste, artimo meile persmelktas gyvenimas.

Pamalaišys. Tuomet pats Svėdasų parapijos pakraštėlis, tuoj po Pirmojo pasaulinio karo prie naujos, jaunos Duokiškio parapijos prisijungęs nemenkas kaimas.

Tenai, kažkur toli laukuose, žiba ir krikščionybės Samulio žiburėlis...

Niujorke miręs S. Zobarskas jo aštuoniasdešimtosios sukakties proga buvo prisimintas, pažymėtas prie šviesaus vieškeliuko veik per patį žvarbų 1991 metų viduržiemį pastatytu, Jono Tvardausko sukurtu „Ganyklų vaikų“ poetiškus pasakojimus įprasminančiu stogastulpiu. Buvo žvarbi, saulėta, su gūsinu vėju sausio pradžios diena...

Pamalaišio istorijos epilogas...

Vienintelė užsilikusi kaimo sodyba prieš kelerius metus dar buvo gyva. Ir moteris, jos šeiminkė, dar tebebuvo kupina gyvenimo džiaugsmo, kupina noro padaryti ką nors gera, prasminga, nors pečius jau slėgė devynių dešimčių metų kryželis. Gal todėl pas ją, vienu metu ilgokai našlaujančią, savų vaikų neturėjusią, ir atsirado našlaitis Petriukas. Vaikinas, kurį globojo, kuris, baigęs mokyklą Svėdasuose, į kunigų seminariją įstojo, panorė tarnauti Dievui, tikintiesiems. Tuomet net keli svėdasiškiai kunigų seminarijos Kaune duris pravėrė – gebėjo klebonas Vladas Rabašauskas juos įpratinti bažnyčią lankyti, prie altoriaus patarnauti, o po to ir pašaukimą pajusti. Tačiau kupinas svyravimų buvo tas pašaukimas pagundų kupiname, vis didesnėmis laisvėmis besiveriančiame šių laikų pasaulyje. Palengva tas Šv. Archangelo Mykolo bažnyčioje laimintų vyrų būrelis iškriko – žemiškoji meilė, nelaimės, pašaukimo stoka lėmė, kad kunigystės šventimo valandos palaimos nė vienam nebuvo lemta pajusti.

Močiutė, gyvenanti namuo-

Rašytojo Stepono Zobarsko tėviškę Pamalaišyje mena „Ganyklų vaikų“ motyvais tautodailininko Jono Tvardausko sukurtas ažuolinis paminklas.

se prie kaspinu žaliais laukais vingiuojančio vieškelio vingyje stovinčios sodybos – vietinė Vanda Krajauskaitė, vyras, atėjęs nuo Adomynės, užkurys. Ir jo giminėje buvęs reto pasišventimo kunigas Raugalė, tačiau jaunas, ligos pakirstas šį pasaulį apleidęs...

„Žiguliai“, pasvarstymai, pamąstymai, gyvenimas ir darbai valig jėgų, kol galėjo, kol valiojo...

Čia, aukštumos slėniu, į gilų griovį įkasta, krantus palengva zulindama vingiais šnara smagia srove upelė Malaiša. Banguoti laukai, veik visus juos dar yra kam suarti ir užsėti, apylinkėse stambių ūkininkų netrūksta.

Duokiškis... To miestelio ty-lumas neišpasakytas, atrodo, kad ir dieną jis miega – veik visada jis miega. Šiek tiek atgyja tik sekmadieniais, kuomet būreliais žmonės skubinasi į bažnyčią, o daugiausia suguža į Šv. Onos atlaidus pačiame vasaros gražume.

Kamajai gi judrūs ir smagūs pasilikę. Su Šv. Kazimiero šventimu, su mugėmis rudeni-nėmis, muzikos tradicijomis, muziejumi prie bažnyčios ir savosios respublikos puikumu. Oi tu strazde, strazdeli...

Slėnių paslaptys

Nuo tų aukštų kalvų žemyn besileidžiant palei Malaišą, už legendinio Savičiūnų dvaro, vieškeliukas tarsi į kalnų slėnį tamsiu kanjonu staigiai

leidžiasi žemyn, ten, kur didžiojo vieškelio kryžkelėje įsikūrusi Pakalnė. Kaimelis, kurį administracijos tarnautojai palengva iš dokumentų ištrinė ir tarsi numarino. Tačiau gyvas tas vardas tebėra, visi apylinkės gyventojai Pakalnine tebevadina. O čia gimęs nepailstantis teisybės ieškotojas Robertas Grižas karštai vietos vardą vėl į dokumentus sugrąžinti siekia, prikelti iš užmaršties dešimtmečius marintą brangų ir skambų vietovardį tikisi.

Apie jaunystę, apie pasakiškas vasaros naktis, apie pažinimo, bičiulystės svaigulį kalba rašytojo S. Zobarsko pasakojimas apie klarnetistą Valentą, kuris gyvenęs kažkur netoli Malaišos upelio – gal Savičiūnuose ar kur netoliese. Kaip jis braidžiodavęs po nakties pievas, grodavęs iki aušros vakaruškose, buvo išėjęs į caro kariuomenę, dalyvavo kare, sugrižo.

Laikas praėjo, naktys tebebuvo tokios pat paslaptingos, esant giedrai – šviesios kaip sniegas, danguose žiburiai spindėjo žvaigždės – tos pačios, jau pažįstamos, bet radosi ir naujų. Paslaptingosios Pakalnės vieškelio, pavojingos perėjės tarpeklio nuotykių, kai Valentinas paleidęs savo širmį žemyn į pakalnę kiek įkerta, vežimo ratams atsimušus į pakelės akmenis, pasiliko rando paženklintu veidu visam gyvenimui:

(Nukelta į 9 psl.)

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

R

Išleistas Danguolės Lingienės poemos „Sapnų traukinukas“ tęsinys

Lina DAPKIENĖ

Kavarsko seniūnijoje gyvenanti ūkininkė, visoje šalyje žinoma braškių augintoja Danguolė Lingienė (pseudonimas – Dangė Lingė) pasinėrė į kūrybą – šiemet UAB „Vitae Littera“ 100 vienetų tiražu išleido jos knygelę vaikams „Pagalbos traukinukas“. Knygelę iliustravo žinomas dailininkas Kęstutis Pabijutas, „Anykštos“ skaitytojams pažįstamas iš „Anykštėnės Amilutės nutikimų“.

D.Lingienė savo pirmąją knygą „Sapnų traukinukas“ išleido būdama jau promočiutė, patyrusi septynias operacijas 2020-ųjų pavasarį.

Pirmosios ir antrosios knygelė viršeliai.

Abi knygeles Danguolė Lingienė skyrė proanūkiams Felix ir Linus, gyvenantiems Danijoje, bei visiems vaikučiams, skaitantiems pasakėles.

Pagelbėjo „Vitae Littera“ leidykla

Pirmąją knygelę autorė išleido vien tik iš asmeninių savo lėšų – mokėjo dailininkui už sukurtas iliustracijas ir leidyklai už poemos atspausdinimą. „Esu labai dėkinga Kauno „Vitae Littera“ leidyklai ir jos direktorei Valdonei už nemokamą šios, antrosios, ir būsimų mano kūrinių leidybą. Tad šį kartą galėjau užsakyti daugiau dailininko Kęstučio Pabijuto piešinių“, – džiaugėsi autorė.

Abi knygelės spalvotos, kokybiškais A4 formato popieriaus lapais.

„Atrišo“ Kauno „Mego“ traukinuką

Sukurti istoriją apie traukinuką Danguolė įkvėpė Kauno „Megoje“ pamatytas traukinukas. „Stebėjau, kaip suko jis ratus alėjomis, dirbo. Gal ir laimingas, bet „priřtas“. O juk traukinukas turi lėkti tūtuodamas tū-tū-tū, tai aš jį ir išleidau į kelionę. O ką gi man veikti, kad jau nebegaliu aplėkti savo braškyno, o dar tie ilgi žiemos

veikėjus. Į vagonus skuba patekti maži ir dideli keleiviai: šešios Katės, Pelytės, Ruda Meška, Ežio šeimyna su mažais Ežiukais, Briedis su Voverytėmis ant ragų, Gaidys, Sraigės, Voras, Apuokas...

Pasiteiravus, kodėl antroji knygelė pavadinta „Pagalbos traukinukas“, autorė atviravo, kad mintį davė nugirstas realus įvykis, nutikęs viename Lietuvos rajone – buvusi stipri vėtra. „Tai ir pakreipė kelionę visai į kitą pusę. O vėtra kilo, kai „debesys susipyko“. Visa kita išsirutuliojo savaime“, – pasakojo moteris.

„Pagalbos Traukinukas“ yra tris kartus ilgesnė istorija – pasirodo, autorei labai sekėsi gelbėti visus personažus.

Važiudamas per tris kaimus, Pagalbos Traukinukas patiria visokių išbandymų ir nutikimų. Į pagalbą šaukiami pirmos knygtės veikėjai. Pirmame Kaime susipykus dviem debesims (juodam ir baltam), kilusi vėtra, kuri pridarė daug rūpesčių. Kurapkėlės lizdelis upėje plaukia, skęsta upėje vaikeliai... Šalia kelio guli sužeista Stirnelė, o du nuliūdę Varliai jaudinasi dėl Buožgalviukų, kurie gali pražūti šaltoje upėje. Ir visi išgelbėjami, visiems padedama: „Negali kitaip judėti, / Reikia juk visiems padėti“.

Antrame Kaime laukia sužeistas Gandriukas, vėjas iš-

vertė Kiškių namus. Trečiame kaime jau ramu ir tyku, „Melsvi debesėliai plaukia / Kaimas naujakurių laukia“. Susikuria Pagalbos Kaimas, kur visi suranda sau laimę ir patogią vietelę gyventi. Pasak autorės, Pagalbos Kaimas galbūt turi sąsają su šeimyniniais vaikų namais, kokių dabar esama Lietuvoje.

Knygelė baigiama ne visai konkrečiu, bet savotišku autorės pažadu rašyti toliau: „O kad niekas nesupyktų / Ir be išvykos neliktų, / Teta Dangė parašys, / Kai vaikučiai paprašys“.

Paslėpti auklėjamojo pobūdžio pamokymai

D. Lingienės sukurta poema yra šviečiamojo pobūdžio – ji ne tik sudomina, bet ir moko, kaip reikia sugyventi su kitais, kaip svarbu pagelbėti mažesniajam, silpnesniajam ar suluošintam, skriaudžiamam.

„Čia Katės draugiškai sugyvena su Pelytėmis, čia net Voras trokšta meilės ir ją gauna. Tikiuosi, kad tėvai, skaitydami savo mažiems vaikams, mokės paaikškinti, kad meilės, pakantumo, atjautos reikia visiems, net ir vorui“, – kalbėjo apie savo poemą autorė.

Autorės knygelėse esama stebuklinių pasakų elementų, atsiskleidžia aukštos moralės pavyzdžiai, atsiveria kaimo

gamtos panorama. Poemos personažai siekia taikos, gėrio, nuo pat mažens moko kultūringai bendrauti, smerkia ydas.

Iliustravo dailininkas Kęstutis Pabijutas

Antrąją, kaip ir pirmąją, knygelę iliustravo tas pats visoje šalyje gerai žinomas dailininkas K.Pabijutas. Kaip jau buvo rašyta „Anykštoje“ 2020 m., D. Lingienė pati susirado, kas iliustruos jos sukurta istoriją – mat ji visą gyvenimą prenumuojanti Anykščių rajono laikraštį „Anykšta“ ir jai labai patikdavo ir iki šiol patinka šeštadienio numeriuose žiūrėti išpieštus komikso „Anykštėnės Amilutės nutikimai“ piešinius.

„Mane pakerėjo tai, kad dailininko iliustracijose visada daug vaizdžiai nupieštų detalių. Patiko jo meninis braižas, kuris labai dera su mano parašyta istorija. Mes su dailininku labai greitai radome bendrą kalbą, o rezultatu esu labai patenkinta! Tai pačios gražiausios iliustracijos! Tai patvirtino jau daugybė vaikučių ir būrys suaugusiųjų. Žiūrint į iliustracijas, pagerėja nuotaika, veide atsiranda šypseną“, – išsakė džiugesį autorė.

Šiaulietis dailininkas K. Pabijutas piešti pradėjo dar mokykloje, jo karikatūros buvo publikuotos žurnaluose „Pionierius“, „Moksleivis“, „Šluota“. Jau treji metai, kai dailininkas „Anykštos“ skaitytojams iliustruoja šmaikščias Antono Feljeto eiles.

Žvelgė vaikystės akimis

Knygos „Pagalbos Traukinukas“ pabaigoje publikuotas autorės prisipažinimas, kad vaizduodama Traukinuko kelią, į viską – gamtovaizdį, įvykius ir veikėjus – ji žvelgė savo basakojės vaikystės akimis.

(Nukelta į 9 psl.)

Poemos veikėjos Sraigutės rankytėmis moja...

Pati didžiausia iliustracija užima du lapus.

Žmogus iš ten, kur ryškiai spindi žvaigždės

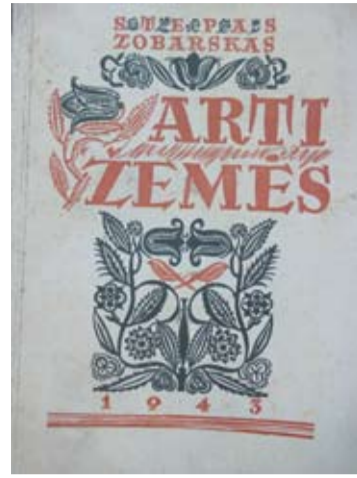
Šimtmečio svėdasiškių galerijoje yra ir Alvydo Latėno nutapytas rašytojas Steponas Zobarskas, tarpukariu studijavęs, lavinęs net Paryžiuje.

(Atkelta iš 7 psl.)

„Tai buvo gražiausi tavo metai... Dabar tu nebeturi nei tėvų, nei artimųjų. Visi išmirė. Belikai vienas su randu kaktoje, kurio nepajėgia paslėpti nė tavo žilos garbanos. Geri buvo

laikai, bet jie tave paliko, Valentinai.“

Apie berną Valentiną, kuris liko nevedęs, mat jo Varusė Jurgelionaičia ištekėjo už kito. Apgavo – „velnio vaikas“. Tai ir beliko juokauti su jaunesnėmis, kalbėti, kad jei ana gra-

Rašytojo iš Pamalaišio kūryba visais laikais buvo populiari, tačiau sovietų laikais Lietuvoje nespausdinama, o kūrėjas visai neminimas. Autoriaus nuotr.

žuolė pasiliks netekėjusi, tai jis tuomet ją imsiąs ir gyvens kaip balandžiai, slėgs sūrius, gers pieną.

Mūsų pasaulis

Juk ne vienam Valentinui buvo panašiai. Dabar tai atrodo kaip jau niekuomet nesugrįžtantis romantiškas laikas,

laikas, kuris buvo skirtas pereiti per upelį, palydėti merginą, vaišintis šaltu iš puodynės įpiltu pienu. Baltą vieškelį matyti po dviračio ratais – tai rašytojo Zobarsko pasakojimas apie krikštaitėvio Samulio žiburėlį ir dabarties gyvenimą laukuose prie Malaišos, kur vis dar šlama beržai, kur laukuose bręsta javai, kur plačiomis padangė-

mis lakioja vėjas, tačiau nebėra nei trobesių, nei žiburėlio, nei žmogaus. Masiulis, Vaineikis, Davainis, Gimbutis... Rodosi, vėjo siausme girdisi tos pavardės kaip užklystanti atmintis apie paskutinę istorinio kaimo prie Malaišos gyventoją, nepamirštamąją Vandą Raugalienę, dar taip neseniai į kapinių ramybę palydėtą.

Išleistas Danguolės Lingienės poemos „Sapnų traukinukas“ tęsinys

D. Lingienės knygelę iliustravo šiaulietis dailininkas Kęstutis Pabijutas, kurį autorė surado pati, nes „užbūrė“ išpiešti žavingosios „Amiliutės nutikimai“ laikraštyje „Anykšta“.

(Atkelta iš 8 psl.)

Gimusi ir užaugusi Bajorų kaime, Anykščių rajone, netoli Svėdasų miestelio, autorė su nostalgija prisimena laikotarpį, kai viskas „atrodė taip žalia žalia“, kai matydavo viską: po žiemos šalčių – pirmuosius prasiakančius daigelius, parskrendančius paukščius, atgyjančią skruzdėlyną, buožgalviukus. „Man sesuo priminė, kad aš net ant liežuvio galo mažučiuks varliukus dėjau, kad juos sušildyčiau... Ką jau kalbėt apie tai, kad jų, tų mažyčių varliukų, buvo pilnos mano drabužių kišenėlės“, – šypsojosi autorė.

Patirti išpūdžiai, išgyventi jausmai, polinkis daug skaityti

ir buvo kūrybos bei vaizduotės pamatas, leidžiantis kartu su veikėjais pasinerti į viliojančią, pasakišką pasaulį.

Eiles rašė naktimis, „iš širdies“

D. Lingienė atvira – kūrybos procesas nebuvo labai sklandus, o raštas ryte atrodydavo toks neaiškus ir neįskaitomas, kad į pagalbą kviesdavosi dukrą Sandra, kad ji pagelbėtų iššifruoti, kas buvo bandyta kurti. „Žiūriu ryte – raidės visos į dešinę nuvažiauvusios, mintys gana palaidos... Sandra padeda perskaityti iš visų tų mano lapelių, ir vėl aš dėliuju, grupuoju, per padidinamąjį stiklą žiūrėdama. Reikėjo gi viską

į vieną visumą suklijuot! Naktį ideali terpė toms geroms mintims, tik jos turi savybę greitai pasprukti“, – šypsojosi knygelės autorė.

Autorė atvira – į šias knygeles, jose pasakojamas istorijas ji sudėjusi visą savo meilę. „Kurta iš širdies – ir eilės rašytos iš širdies, ir mano pačios surastas dailininkas Kęstutis Pabijutas piešė, viską „pagaudamas“ ir išjaušdamas. Buvo lengva viską derinti. Jis išpildė didžiausius mano lūkesčius. Pavyzdžiui, aš jam tik užsiminiau, kad eilėse Sraigutės moja rankytėm, o kaip jau tai jis įgyvendins, jo valia. O kaip dailiai dailininko pavaizduota! Visos išpieštos scenos taip meniškai, preciziškai išdailintos! Džiaugiuosi, kad knygelė turi išliekamąją vertę, kad mano proanūkiukai mokysis lietuvių kalbos ir visą gyvenimą žinos, kas yra tos knygutės autorė“, – atviravo Danguolė.

Neklauskit, „kaip sveikatyte“

Autorė – dviejų vaikučių promočiutė – nemėgstanti klausimo apie jos metus, o ypač „apie sveikatyte“.

„Patyrusi septynias operacijas, gerai suprantu, kad sveikata su laiku blogėja. Paskutinė medikų man konstatuota „džiugi“ diagnozė buvo ši – „nebeturi stuburo“. Kiek turiu, tiek užteks! „Tolimiems reisams“ turiu puikią lazdelę“, – su ironija kalbėjo Danguolė.

Kaip teigė moteris, būna dienų, kai viską skauda: „Jei tuos

Dailininko Kęstučio Pabijuto braižo nesumaišysite su niekieno kito.

visus skausmus (nuo pakaušio plauko iki kojos nago!) pasakyčiau, nebeatsikelčiau nuo sofos. Nėra dienų ir be nors mažyčio džiaugsmelio. Apie jį visas mintis ir suku. Jei tas nepadeda, pradėdau planuoti, kur ir kokių veislių sodinsime naują braškių daigyną. O tam privalai atsikelti ir viską žemės planuose žymėtis. Tai pati geriausia fizioterapinė priemonė“.

Į braškyną – dar per anksti

Kaip teigia ūkininkė D. Lingienė, ištirpę sniego kalnai – didelė nauda daigams. „Labai gerai sudrėkino žemę ištirpęs sniegas, kurio šią žiemą buvo gausu, ir aš tuo labai džiaugiuosi! Visų augalų šaknims ši drėgmė yra labai reikalinga! Anksčiau tik paviršius būdavo sudrėkinamas, o gilyn, link šaknų – dulkės!“ – džiaugėsi šių metų pavasariu D. Lingienė.

Pasak moters, šiuo metu dirbti braškynė dar yra per anksti, nes dirva klampi. „Bus laikas eiti prie braškių tada, kai jau nebesilipdys iš žemės kumeliukai, – vaizdingai apibendrina ūkininkė ir tęsė: – Dabar – per anksti. Kai kaliošai lenda į žemę, tikrai dar ne laikas. Pajudinsi, tai sugadinsi žemės struktūrą, suplosi tą žemę. Žemė turi byrėti, o grėblio dantys neturi aplipti“, – nuoširdžiai pamokė ūkininkė.

Kaip teigia D. Lingienė, kai tik gamta leis, bus pradėta prekyba daigais, nes darbo ir pirkėjų netrūksta. „Pastaraisiais metais kaip niekad daug pirkėjų atvažiuoja į mano kiemą pirkti daigų, o vėliau ir uogų. Didžioji dalis jų yra miestiečiai, kurie surado kaimą, tėvų ar senelių palikimą. O koks gi kaimas be savo uogos, svogūno, salotų ir kitų daržovių? Pirmajam pirkėjui pasiūlysim 50 procentų nuolaidą“, – kalbėjo moteris.

vardadieniai

šią dieną

Paulina, Liutauras, Vaidilė,
Kristina, Teodora.

kovo 14 d.

Matilda, Darmantas,
Karigailė.

kovo 15 d.

Klemensas, Lukrecija, Tautas,
Tautgintė, Lioginas, Tautginė,
Raigardas.**mėnulis**

kovo 13 d. - 15 d. - jaunatis.

anekdotas

Mirė senas mokytojas ir pateko į pomirtinį pasaulį. Jį paskyrė į pragarą. Po kurio laiko paaiškėjo klaida.

- Atleiskit, įvyko klaida. Jūs privalėjote nužengti į rojų.

Mokytojas žinią išklausė abejingai.

- Man ir čia gerai, - pasakė, - po mokyklos ir pragaras - rojus.

Žurnalistas klausia ūkininko:

- Kaimynai iš jūsų nevagia?

- Nevagia.

- O kodėl prie jūsų vištidės padėtas šautuvus?

- Va todėl ir nevagia...

Vyriškis gėlių parduotuvėje ilgai renkasi gėles.

Pagaliau prieina pardavėja:

- Jums žmonai, ar brangesnių?

Važiuoja senutė autobusu ir ranka muša per galvą, krūtinę ir pasturgalį.

- Močiut, ko tu taip keistai meldiesi? - klausia anūkas.

- Nesimeldžiu, o noriu neužmiršti, ką reikia nupirkti: kopūstų galvą, pieno ir dujų balioną...

Kalbasi dvi moterys:

- Girdėjau, kad tavo vyras metė rūkyti. Tai bent valia!

- Taip, mano valia tikrai tvirta.

Vyras:

„Dieve, padaryk taip, kad visos kalorijos nueitų į raumenis...“

Moteris:

„Dieve, padaryk taip, kad visos kalorijos nueitų į krūtinę.“

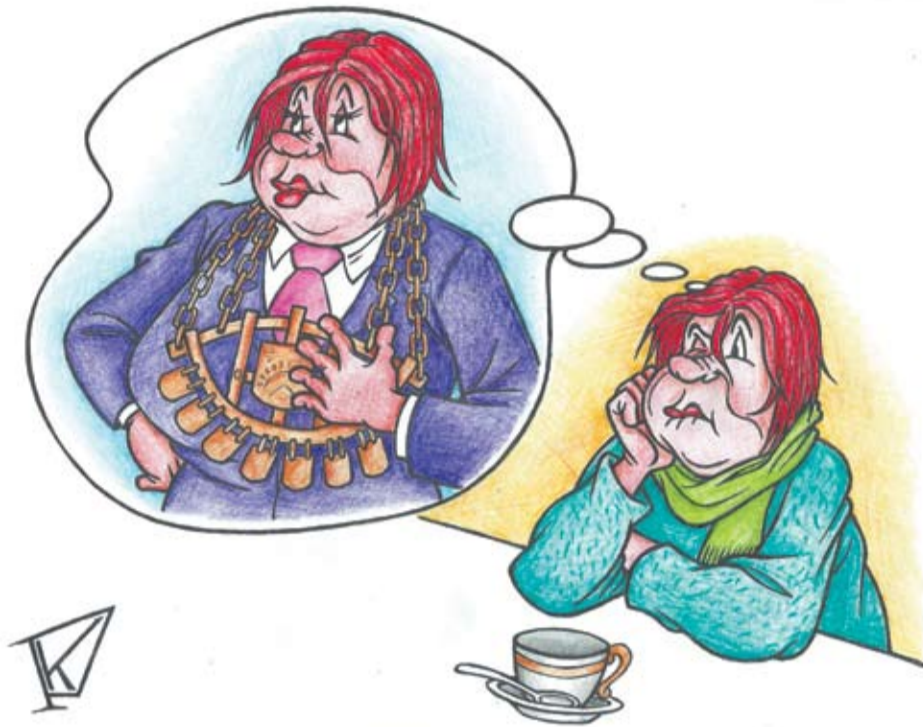
oras

+3

0

Anykštėnės Amiliutės nutikimai

Amiliutė nusprendė be rinkimų tapti Anykščių rajono mere

Piešė Kęstutis PABIJUTAS,
rašė Antonas FELJETONAS

Pakalbėję, pasitarę,
Klanas išvadą padarė -
Demokratija didi,
Jei iš vieno rinkt gebi.

Net ir meras šito moko -
Internetu rinkti brangoka.
Pataupykim resursus
Ir naikinkim rinkimus!

Plenumus tuos atsiminę -
Palaikykime kaimyne.
Marcė, Ona, Marijona
Jai užleidžia šitą stoną.

Amiliutė moderni -
Merė bus visai šauni,
Ir šeimos velniai nematė -
Petra ji seniai atstatė.

Ji idėjų nestokoja
Sako - ją Gabrys globoja.
Tad po metų, pusantrų
Merė bus ji Anykščių!

redaktorei nežinant

Valstybinei maisto ir veterinarinės tarnybai pranešus, kad šį pavasarį didėja paukščių gripo grėsmė, žmonės prisiminė Anykščių miesto centre, ant vieno daugiabučio pastato sienos, nupieštą gaidį.

„Ar tas gaidys, kur miesto centre aukštai tupi, neužsikrės? Gal jo savininkas turė-

Gaidį raginama kurį laiką bent pridengti...

tų uždaryt ar uždengt kokia marška, apsaugančia nuo kitų paukščių, o gal paskiepyt reikia?“, - šmaikštuoja portalo anyksta.lt skaitytojai.

Pavasarinės paukščių migracijos metu specialistai nurodo naminius paukščius laikyti uždarytus, tačiau dėl Anykščių gaidžio jokių rekomendacijų kol kas nepateikė.

Gaidys Anykščių miesto centre ant pastato sienos

buvo nupieštas 2018 metais festivalio „Devilstone“ organizatorių iniciatyva. Jau beveik trejus metus piešinys atrodo puikiai išsilaikęs, yra atsparus meteorologinėms sąlygoms.

O dabar didžiausia grėsmė Anykščių miesto gaidžiui, matyt, galėtų būti tik pastato, ant kurio sienos jis tupi, renovacija arba...Stambulo konvencija.

Sunkiojo roko festivalio dovana - gaidys tarp grybukų.

ANYKŠTA

AUKŠTAITIŠKAS **formatas**
ŽURNALAS UTENAI. ANYKŠČIAMS. MOLĖTAMS IR...

Prenumeratos kainos 2021 - iesiems metams

„Anykšta“ - laiko patikrintas draugas!

„Anykšta“ paštų skyriuose:	1 mėn. EUR	3 mėn. EUR	6 mėn. EUR	10 mėn. EUR
„Anykšta“	8,00	24,00	45 (48)	77(80)
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	7,00	21,00	40,00	68,00
„Anykšta“ šeštadieniais	4,00	12,00	24,00	40,00

Atsiimant „Žiburio“, „Pušyno“ ir Gedimino g. 32 parduotuvėse ir „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai)

„Anykšta“	7,00	21,00	35,00	63,00
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	6,00	18,00	30,00	54,00
„Anykšta“ šeštadieniais	4,00	12,00	20,00	36,00

Skliausteliuose pateikiamos prenumeratos kainos įmonėms.

Žurnalą „Aukštaitiškas formatas“ gaus prenumeratoriai, užsisakę visos savaitės „Anykštą“ ne trumpesniam kaip 6 mėn. laikotarpiui

Žurnalas „Aukštaitiškas formatas“	1 num. EUR	2 num. EUR	3 num. EUR	4 num. EUR
„Aukštaitiškas formatas“	3,00	6,00	9,00	12,00

Mielieji skaitytojai, jeigu neturite galimybės pratęsti „Anykštos“ prenumeratos per laiškininkus, apsilankę paštų skyriuose, kreipkitės elektroniniu būdu - vadyba@anyksta.lt bei skambinkite į „Anykštos“ redakciją - (8-381) 59458 arba (8-686) 33036. Kartu spręsimė šią problemą.